

INFORMACJA

o uprawnieniach i obowiązkach osób bezrobotnych oraz formach pomocy

Rozdział I STATUS BEZROBOTNEGO

Status bezrobotnego ma osoba, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 1 lub pkt 2 lit. a-l, n oraz p lub w art. 1 ust. 3 pkt 3, 5 lub 6 ustawy, jeżeli:

1. Nie jest zatrudniona tzn. nie wykonuje pracy na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego oraz umowy o pracę nakładczą.
2. Nie wykonuje innej pracy zarobkowej tzn. nie wykonuje pracy lub nie świadczy usług na podstawie umów cywilnoprawnych, w tym umowy agencyjnej, umowy zlecenia, umowy o dzieło lub umowy o świadczenie usług, do której stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu, albo umowy o pomocy przy zbiorach lub w okresie członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych.
3. Jest zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia:
  - a/ w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej,
  - b/ co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy, jeżeli jest osobą niepełnosprawną.
4. Nie uczy się w szkole, z wyjątkiem szkoły dla dorosłych, branżowej szkoły II stopnia w formie stacjonarnej lub zaocznej, szkoły policealnej w formie stacjonarnej lub zaocznej lub przystępuje do egzaminów eksternistycznych z zakresu programu nauczania szkoły dla dorosłych lub branżowej szkoły II stopnia lub kształci się na studiach niestacjonarnych lub uczy się w szkole artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne.
5. Nie ma stałego źródła dochodu, tzn.:
  - nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę lub świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ustawie o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia lub renty inwalidzkiej przyznawanej na podstawie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin lub ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin,
  - nie nabyła po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego,
  - nie nabyła prawa do emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy, przyznanego przez zagraniczny organ emerytalny lub rentowy, w wysokości co najmniej najniższej emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy, o których mowa w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
  - nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych lub rachunkach członka spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, Przez przychód rozumie się przychody z innego tytułu niż zatrudnienie, inna praca zarobkowa, działalność gospodarcza, zasiłek lub inne świadczenie wypłacane z Funduszu Pracy, podlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych
  - nie nabyła na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych prawa do świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego,
  - nie nabyła na podstawie ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów prawa do zasiłku dla opiekuna,
  - nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego, o którym mowa w art. 217 ust. 6 ustawy.
6. Ukończyła 18 lat.
7. Nie ukończyła 60 lat – kobieta lub 65 lat - mężczyzna.
8. Nie jest wpisana do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej jako prowadząca działalność gospodarczą albo
  - zgłosiła do CEIDG wniosek o zawieszenie wykonywania działalności gosp. i okres zawieszenia nadal trwa, albo
  - we wniosku o wpis do CEIDG określiła dzień podjęcia działalności gospodarczej i nie upłynął jeszcze okres do określonego we wniosku o wpis, dnia podjęcia tej działalności.
9. Nie jest osobą tymczasowo aresztowaną lub nie odbywa kary pozbawienia wolności, z wyjątkiem kary pozbawienia wolności odbywanej poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego.
10. Nie nabyła na podstawie ustawy o pomocy społecznej prawa do zasiłku stałego.
11. Nie jest członkiem zarządu, prokurentem, członkiem rady nadzorczej lub likwidatorem spółki kapitałowej w rozumieniu ustawy – Kodeks spółek handlowych.
12. Nie jest prokurentem lub pełnomocnikiem przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, prowadzącego działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy – Prawo przedsiębiorców.
13. Nie jest wspólnikiem spółki jawnej, partnerem lub członkiem zarządu w spółce partnerskiej, komplementariuszem w spółce komandytowej, komplementariuszem lub członkiem rady nadzorczej w spółce komandytowo-akcyjnej, prokurentem lub likwidatorem spółki osobowej w rozumieniu ustawy – Kodeks spółek handlowych.
14. Nie jest dyrektorem w radzie dyrektorów, o której mowa w art. 300⁷³ ustawy – Kodeks spółek handlowych.
15. Nie podlega, na podstawie odrębnych przepisów, obowiązkowi ubezpieczeń społecznych, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników.
16. Nie podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia lub obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w państwach wymienionych w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–d ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia.
17. Nie prowadzi działalności gospodarczej w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie na podstawie zgłoszenia do rejestru lub bez takiego zgłoszenia, jeżeli prawo danego państwa takiego zgłoszenia nie wymaga.
18. Zarejestrowała się we właściwym dla miejsca zamieszkania powiatowym urzędzie pracy.

Status bezrobotnego przysługuje przez okres 3 lat od dnia rejestracji. Okres ten ulega przedłużeniu o czas:

- niezbędny do zakończenia przez bezrobotnego formy pomocy.
- przez który przysługiwałyby, zgodnie z odrębnymi przepisami, zasiłek macierzyński w przypadku urodzenia dziecka w okresie 3 lat od dnia rejestracji.

Nie stanowi przeszkody do nabycia oraz posiadania statusu bezrobotnego:

1. Wykonywanie przez wolontariuszy świadczeń odpowiadających świadczeniu pracy na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jeżeli wolontariusz przedstawi właściwemu PUP porozumienie z korzystającym;
2. Obywanie praktyki absolwenckiej na zasadach określonych w ustawie o praktykach absolwenckich, jeżeli praktykant przedstawi właściwemu PUP umowę o praktykę absolwencką;
3. Pełnienie bez wynagrodzenia funkcji członka statutowych władz organizacji pozarządowej, o której mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jeżeli członek przedstawi właściwemu PUP oświadczenie organizacji, w której władzach zasiada, potwierdzające pełnioną przez niego funkcję i niepobieranie wynagrodzenia z tytułu jej pełnienia.

Bezrobotny może być zarejestrowany tylko w jednym powiatowym urzędzie pracy.

Posiadanie statusu bezrobotnego wyklucza możliwość rejestracji jako poszukujący pracy w tym samym urzędzie pracy.

Rozdział II UTRATA STATUSU BEZROBOTNEGO

Status bezrobotnego traci bezrobotny, który:

1. Nie spełnia warunków określonych w rozdziale I - **pozbawienie statusu bezrobotnego następuje z dniem, w którym bezrobotny przestał spełniać warunki.**
2. Uplłynął okres 3 lat od dnia rejestracji lub okres przedłużony w sytuacjach, o których mowa w rozdziale I – **pozbawienie statusu bezrobotnego następuje z dniem, w którym upłynął ten okres.**
Ponowne nabycie statusu bezrobotnego może nastąpić w wyniku ponownej rejestracji, po upływie 90 dni od dnia upływu tego okresu.
3. Z własnej winy po skierowaniu przez PUP lub zawarciu umowy nie podjął albo przerwał realizację formy pomocy, chyba że powodem niepodjęcia albo przerwania realizacji było podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej - **pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od następnego dnia po dniu skierowania lub zawarciu umowy, albo od dnia przerwania realizacji, na okres 90 dni.**
4. Odmówił bez uzasadnionej przyczyny propozycji prac społecznie użytecznych - **pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od dnia odmowy na okres 90 dni.**
5. Otrzymał środki z Funduszu Pracy, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub inne środki publiczne na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej lub na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej - **pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od następnego dnia po dniu otrzymania środków.**
6. Otrzymał pożyczkę ze środków publicznych na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej, z wyłączeniem pożyczki, o której mowa w art. 172 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy - **pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od następnego dnia po dniu otrzymania pożyczki.**
7. Rozpoczął realizację indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego, o którym mowa w art. 199 ust. 1 ustawy, lub podpisał kontrakt socjalny, o którym mowa w art. 198 pkt 1 lit. b ustawy - **pozbawienie statusu bezrobotnego następuje na okres 90 dni od dnia rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego.**
8. Pozostaje niezdolny do pracy wskutek choroby lub przebywania w zakładzie leczenia odwykowego przez nieprzerwany okres 180 dni, przy czym za okres nieprzerwany uważa się również okresy niezdolności do pracy wskutek choroby oraz przebywania w zakładzie leczenia odwykowego w sytuacji, gdy każda kolejna przerwa między okresami niezdolności do pracy wynosi mniej niż 30 dni kalendarzowych - **pozbawienie statusu bezrobotnego następuje z upływem ostatniego dnia wskazanego okresu 180-dniowego.**
Starosta nie może pozbawić statusu bezrobotnego kobiety w ciąży z powodu niezdolności do pracy związanej z ciążą trwającą przez nieprzerwany okres 180 dni, z wyłączeniem przypadku złożenia wniosku o pozbawienie tego statusu przez kobietę w ciąży.
9. Nie przedstawił zaświadczenia o niezdolności do pracy wskutek choroby, o którym mowa w art. 239 ust. 2; ustawy - **pozbawienie statusu bezrobotnego następuje z pierwszym dniem niezdolności do pracy.**
10. Złożył wniosek o pozbawienie statusu bezrobotnego - **pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od dnia złożenia wniosku.**
11. Nie zawiadomił PUP o zamierzonym pobycie za granicą, o którym mowa w art. 229 ustawy, lub pobyt ten przekroczył okres 30 dni - **pozbawienie statusu bezrobotnego następuje odpowiednio z dniem pierwszego dnia pobytu za granicą lub z upływem ostatniego dnia wskazanego okresu 30-dniowego na okres 90 dni.**
12. Nie utrzymuje kontaktu z PUP co najmniej raz na 90 dni w celu potwierdzenia zainteresowania pomocą określoną w ustawie - **pozbawienie statusu bezrobotnego następuje po upływie 90 dni od dnia ostatniego kontaktu z PUP na okres 90 dni.**
13. Odmówił udziału w przygotowaniu indywidualnego planu działania (IPD) lub z własnej winy przerwał jego realizację - **pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od dnia odmowy albo od dnia przerwania jego realizacji, na okres 90 dni.**

Starosta nie może pozbawić statusu bezrobotnego:

- 1) matki dziecka albo
  - 2) ojca dziecka,
  - 3) bezrobotnego po przysposobieniu dziecka,
  - 4) bezrobotnego po przyjęciu przez niego dziecka na wychowanie i wystąpieniu do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie przysposobienia dziecka lub po przyjęciu przez niego dziecka na wychowanie jako rodzina zastępcza, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej
- z uwagi na brak zdolności i gotowości do podjęcia zatrudnienia spowodowany opieką nad tym dzieckiem przez okres, przez który przysługiwałby mu, zgodnie z odrębnymi przepisami, zasiłek macierzyński w okresie urlopu macierzyńskiego, uzupełniającego urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego oraz urlopu ojcowskiego, z wyłączeniem przypadku złożenia wniosku o pozbawienie tego statusu przez samego bezrobotnego.

Starosta nie może pozbawić statusu bezrobotnego bezrobotnego będącego członkiem założycielem spółdzielni, która została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego po dniu zarejestrowania bezrobotnego w PUP, w związku z uwzględnieniem przez starostę jego wniosku o przyznanie środków na założenie spółdzielni socjalnej, do dnia następnego po dniu otrzymania tych środków.

Rozdział III ZASIŁEK DLA BEZROBOTNYCH

Prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnemu za każdy dzień kalendarzowy od dnia zarejestrowania się w PUP, z wyjątkiem niżej wymienionych przypadków, jeżeli w okresie 18 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień zarejestrowania, łącznie przez okres co najmniej 365 dni był zatrudniony i osiągał wynagrodzenie w kwocie co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę, od którego istnieje obowiązek opłacania składki na Fundusz Pracy, z wyjątkiem zwolnienia ze składki kategorii osób, o których mowa w art. 261–265 ustawy; w okresie tym nie uwzględnia się okresów urlopow bezpłatnych trwających łącznie dłużej niż 30 dni.

Do 365 dni zalicza się również inne okresy, o których mowa w art. 218 ust. 1 i 2 ustawy.

Prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnym zwolnionym z zasadniczej służby wojskowej lub okresowej służby wojskowej, jeżeli okres jej odbywania wynosił co najmniej 240 dni i przypadał w okresie 18 miesięcy poprzedzających dzień zarejestrowania się w PUP.

W przypadku udokumentowania przez bezrobotnego okresu uprawniającego do zasiłku po dniu zarejestrowania się w PUP, jednak w okresie posiadania statusu bezrobotnego, prawo do zasiłku przysługuje od dnia udokumentowania tego prawa na okres, o którym mowa w art. 225 ust. 1.

Prawo do zasiłku nie przysługuje bezrobotnemu, który przed rejestracją w PUP:

1. Rozwiązał ostatni stosunek pracy lub stosunek służbowy za wypowiedzeniem, chyba że rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego za wypowiedzeniem nastąpiło z powodu zmiany miejsca zamieszkania lub pracownik rozwiązał umowę o pracę w trybie art. 55 § 1 i 1¹ ustawy – Kodeks pracy,
2. Spowodował rozwiązanie z własnej winy ostatniego stosunku pracy lub stosunku służbowego bez wypowiedzenia,
3. Rozwiązał ostatni stosunek pracy zawarty na podstawie skierowania przez starostę do pracodawcy otrzymującego w związku z tym skierowaniem środki z Funduszu Pracy.

Przepisów pkt 1-3 nie stosuje się w przypadku, gdy ostatni stosunek pracy lub stosunek służbowy nie stanowi podstawy nabycia prawa do zasiłku.

Prawo do zasiłku od dnia zarejestrowania w PUP nie przysługuje bezrobotnemu, który:

1. Otrzymał odszkodowanie za skrócenie okresu wypowiedzenia umowy o pracę - **zasiłek przysługuje po upływie okresu, za który otrzymał odszkodowanie.**
2. Otrzymał przewidziane w odrębnych przepisach świadczenie w postaci jednorazowego ekwiwalentu pieniężnego za urlop górniczy, jednorazowej odprawy socjalnej, zasiłkowej, pieniężnej po zasiłku socjalnym, jednorazowej odprawy warunkowej lub odprawy pieniężnej bezwarunkowej - **zasiłek przysługuje po upływie okresu, za który otrzymał ekwiwalent lub odprawę.**
3. Odbywa odpłatną praktykę absolwencką i otrzymuje z tego tytułu miesięczne świadczenie pieniężne w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę - **zasiłek przysługuje po zakończeniu odbywania praktyki absolwenckiej.**
4. Zarejestrował się jako bezrobotny w okresie, zgłoszonego do CEIDG, zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej, jeśli okres prowadzenia tej działalności stanowi podstawę lub jest uwzględniany do nabycia prawa do zasiłku - **zasiłek przysługuje po okresie 90 dni od dnia zarejestrowania w powiatowym urzędzie pracy.**
5. Rozwiązał ostatni stosunek pracy lub stosunek służbowy na mocy porozumienia stron, chyba że porozumienie stron nastąpiło z powodu zmiany miejsca zamieszkania lub z powodu upadłości, likwidacji pracodawcy lub zmniejszenia zatrudnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy - **zasiłek przysługuje po okresie 90 dni od dnia zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy.**
6. Z własnej winy po skierowaniu przez PUP lub zawarciu umowy nie podjął albo przerwał realizację formy pomocy, chyba że powodem niepodjęcia albo przerwania realizacji było podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej - **zasiłek przysługuje po upływie 90 dni.**
7. Odmówił bez uzasadnionej przyczyny propozycji prac społecznie użytecznych - **zasiłek przysługuje po upływie 90 dni.**
8. Odmówił udziału w przygotowaniu IPD - **zasiłek przysługuje po upływie 90 dni.**

Okres pobierania zasiłku wynosi:

- 1) 180 dni albo
- 2) 365 dni – dla bezrobotnych:
  - a) niepełnosprawnych,
  - b) będących członkami rodzin wielodzietnych posiadających Kartę Dużej Rodziny,
  - c) powyżej 50. roku życia oraz posiadających jednocześnie co najmniej łącznie 20-letni okres wymieniony w art. 218 ust. 1, ust. 2 pkt 1, 2, 4 i 5,
  - d) którzy mają na utrzymaniu co najmniej jedno dziecko w wieku do 18. roku życia, a w przypadku dziecka niepełnosprawnego do 24. roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub uczelni i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, a małżonek bezrobotnego jest także bezrobotny i utracił prawo do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania po dniu nabycia prawa do zasiłku przez tego bezrobotnego,
  - e) samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 18. roku życia, a w przypadku dziecka niepełnosprawnego do 24. roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub uczelni i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

W przypadku urodzenia dziecka w okresie pobierania przez kobietę zasiłku lub w ciągu 30 dni po jego zakończeniu, okres ten ulega przedłużeniu o okres, przez który przysługiwałby jej, zgodnie z odrębnymi przepisami, zasiłek macierzyński.

Okres pobierania zasiłku ulega skróceniu o okres zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych, odbywania szkolenia oraz stażu, przypadających na okres, w którym przysługiwałby zasiłek, oraz o okresy nieprzysługiwania zasiłku, o których mowa w art. 220 ust. 1 i 2 oraz art. 229 ustawy.

W przypadku gdy bezrobotnemu przyznano zasiłek, w tym na podstawie przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–d ustawy lub państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym, decyzja starosty o pozbawieniu statusu bezrobotnego oznacza także pozbawienie prawa do tego zasiłku.

Rozdział IV OBOWIĄZKI BEZROBOTNEGO

1. Bezrobotny obowiązany jest do zawiadomienia PUP za pośrednictwem formularza elektronicznego, udostępnionego w sposób określony w art. 55 ust. 2 pkt 1 ustawy albo osobiście w PUP, w którym jest zarejestrowany o wszelkich zmianach w danych przekazanych w trakcie rejestracji, w złożonych oświadczeniach oraz o innych okolicznościach powodujących utratę statusu bezrobotnego w terminie 7 dni od daty ich wystąpienia.
2. Bezrobotny obowiązany jest do przesyłania do PUP oświadczenia o przychodach oraz innych dokumentów niezbędnych do ustalenia uprawnień do świadczeń przewidzianych w ustawie w terminie 7 dni od dnia uzyskania tych przychodów. Oświadczenie o przychodach jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”
3. Bezrobotny obowiązany jest zawiadomić PUP w terminie 7 dni o podjęciu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub o złożeniu wniosku o wpis do CEIDG oraz o zaistnieniu innych okoliczności powodujących utratę prawa do zasiłku.
4. Bezrobotny ma obowiązek:
  - po skierowaniu przez PUP lub zawarciu umowy podjąć i realizować formę pomocy,
  - przyjmować propozycję prac społecznie użytecznych,
  - brać udział w przygotowaniu oraz realizować IPD,
  - utrzymywać kontakt z PUP co najmniej raz na 90 dni w celu potwierdzenia zainteresowania pomocą określoną w ustawie.
5. Bezrobotny, który w okresie nie dłuższym niż 30 dni przebywa za granicą ma obowiązek uprzedniego powiadomienia o tym PUP pod rygorem pozbawienia statusu bezrobotnego. Zasiłek za ten okres nie przysługuje. Całkowity okres zgłoszonego pobytu za granicą nie może przekroczyć łącznie 30 dni w okresie jednego roku kalendarzowego.
6. Bezrobotny obowiązany jest zawiadomić PUP o niezdolności do pracy w terminie 2 dni od dnia wystawienia zaświadczenia lekarskiego, o którym mowa w art. 55 ust. 1 albo art. 55a ust. 6 albo 7 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz dostarczyć do PUP wydruk zaświadczenia lekarskiego albo zaświadczenie lekarskie, o których mowa w art. 55a ust. 6 albo 7 tej ustawy, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania.
7. Bezrobotny, biorący udział w szkoleniu finansowanym na podstawie umów z innym podmiotem niż PUP, obowiązany jest powiadomić PUP o udziale w tym szkoleniu co najmniej na 7 dni przed dniem jego rozpoczęcia.
8. Bezrobotny, który zamierza zmienić miejsce zamieszkania, czego skutkiem jest zmiana właściwości PUP, obowiązany jest zawiadomić o tym PUP, w którym jest zarejestrowany i wskazać PUP właściwy ze względu na planowane miejsce zamieszkania.
9. Osoba, która pobrała nienależne świadczenie pieniężne, jest obowiązana do zwrotu w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji starosty w przedmiocie obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia pieniężnego, kwoty otrzymanego świadczenia wraz z przekazaną od tego świadczenia zaliczką na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składką na ubezpieczenie zdrowotne.
Kwoty nienależnie pobranych świadczeń podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
10. Bezrobotny, który utracił status bezrobotnego na okres krótszy niż 365 dni z powodu podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, pozarolniczej działalności lub uzyskiwania przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie, posiada prawo do zasiłku na okres skrócony o okres pobierania zasiłku przed utratą statusu bezrobotnego oraz o okresy, o których mowa w art. 225 ust. 3, jeżeli zarejestrował się w PUP w okresie 14 dni od dnia ustania zatrudnienia, zaprzestania wykonywania innej pracy zarobkowej, prowadzenia pozarolniczej działalności, pobierania zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego po ustaniu zatrudnienia, zaprzestaniu wykonywania innej pracy zarobkowej, prowadzenia pozarolniczej działalności lub uzyskiwania przychodu przekraczającego połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie.
Przepis stosuje się odpowiednio w przypadku:
  - powołania do i zwolnienia z zawodowej służby wojskowej, zasadniczej służby wojskowej, służby w aktywnej rezerwie w dniach tej służby, odbywania ćwiczeń wojskowych w ramach pasywnej rezerwy lub służby wojskowej pełnionej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny oraz służby zastępczej, a także stawienia się do i zwolnienia z terytorialnej służby wojskowej pełnionej rotacyjnie,
  - bezrobotnych odbywających szkolenia lub staże organizowane przez inny podmiot niż PUP,
  - personelu obrony cywilnej, o którym mowa w ustawie o ochronie ludności i obronie cywilnej, w czasie wykonywania zadań obrony cywilnej.

Rozdział V FORMY POMOCY OKREŚLONE W USTAWIE

Informacje ogólne

1. Pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w formach pomocy przysługuje:
  - 1) bezrobotnym posiadającym Kartę Dużej Rodziny, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny;
  - 2) bezrobotnym powyżej 50 roku życia;
  - 3) bezrobotnym bez kwalifikacji zawodowych;
  - 4) bezrobotnym niepełnosprawnym;
  - 5) długotrwale bezrobotnym;
  - 6) bezrobotnym i poszukującym pracy, będącym osobami do 30 roku życia;
  - 7) bezrobotnym samotnie wychowującym co najmniej jedno dziecko.
2. Pomoc winna być świadczona z uwzględnieniem sytuacji i potrzeb osoby, której udzielana jest pomoc, biorąc pod uwagę możliwość zastosowania form pomocy.
3. PUP, przed skierowaniem bezrobotnego do formy pomocy, weryfikuje warunki do posiadania statusu bezrobotnego w systemie teleinformatycznym ZUS i CEIDG, przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego prowadzonego przez ministra właściwego do spraw pracy.

4. PUP, kierując bezrobotnego, informuje o jego prawach i obowiązkach związanych z uczestnictwem w tej formie pomocy.
5. PUP umożliwi bezrobotnemu, który skorzystał z form pomocy, dokonanie anonimowej ewaluacji w zakresie satysfakcji, jakości i trafności zaoferowanej pomocy, w tym z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego prowadzonego przez ministra właściwego do spraw pracy.
6. Bezrobotny może zostać skierowany do udziału w formie pomocy, realizowanej przez inny PUP niż ten, w którym jest zarejestrowany, na warunkach określonych w porozumieniu między PUP.
7. Bezrobotny może być skierowany do udziału w formie pomocy do przedsiębiorcy niezatrudniającego pracownika na zasadach przewidzianych dla pracodawców.
8. Bezrobotny, który bez uzasadnionej przyczyny przerwał realizację formy pomocy określonej w ustawie finansowaną z Funduszu Pracy, z wyłączeniem pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, nie może korzystać z tej formy pomocy przez okres 90 dni od dnia jej przerwania, chyba że powodem przerwania było podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej na okres nie krótszy niż miesiąc.

Formy pomocy

1. Pośrednictwo pracy.
2. Poradnictwo zawodowe.
3. Pomoc w nabyciu wiedzy, umiejętności lub kwalifikacji przez finansowanie z Funduszu Pracy:
  - 1) szkoleń,
  - 2) kosztów potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności lub kosztów uzyskania dokumentu potwierdzającego nabycie wiedzy i umiejętności,
  - 3) bonu na kształcenie ustawiczne,
  - 4) pożyczki edukacyjnej,
  - 5) opłaty pobieranej za postępowanie nostryfikacyjne albo postępowanie, o którym mowa w art. 327 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
  - 6) opłaty za przeprowadzenie postępowania i wydanie decyzji w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu regulowanego albo do podejmowania lub wykonywania działalności regulowanej, o której mowa w art. 14 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.
4. Staże.
5. Subsydiowane zatrudnienie (prace interwencyjne, roboty publiczne, zatrudnienia w DPD lub jednostce WRiPZ, dofinansowanie wynagrodzenia dla bezrobotnego powyżej 50 roku życia, prace społecznie użyteczne).
6. Wsparcie zatrudnienia osoby w szczególnej sytuacji (refundacja części kosztów wynagrodzenia i składek społecznych, grant na utworzenie stanowiska pracy zdalnej, świadczenie aktywizacyjne, refundacja kosztów opieki nad dzieckiem lub osobą zależną).
7. Jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej albo na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej.
8. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.
9. Środki dla spółdzielni socjalnej lub przedsiębiorstwa społecznego na utworzenie stanowiska pracy lub finansowanie kosztów wynagrodzenia.
10. Pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej, na utworzenie stanowiska pracy lub na dostosowanie stanowiska pracy do pracy zdalnej – udzielane przez pośredników finansowych wybieranych przez Bank Gospodarstwa Krajowego.
11. Dodatkowe formy pomocy (finansowanie badań lekarskich lub psychologicznych, kosztów przejazdu, zakwaterowania, bon na zasiedlenie).

Szczegółowe warunki udzielania poszczególnych form pomocy określają przepisy ustawy lub aktów wykonawczych do ustawy, a dostępność danej formy pomocy zależna jest od bieżącej sytuacji i możliwości finansowych PUP, w tym przyjętego na dany rok planu gospodarowania Funduszu Pracy. Informacji o możliwości przyznania, warunkach i dostępności danej formy pomocy udziela właściwy pracownik PUP.

OŚWIADCZENIE

„Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczam, że zostałem pouczone o warunkach zachowania statusu bezrobotnego oraz o przysługujących mi prawach i obowiązkach wynikających z ustawy oraz o formach pomocy określonych w ustawie.”

Potwierdzam także odbiór jednego egzemplarza niniejszej informacji.

.....
(data i podpis osoby bezrobotnej)

Użyty w niniejszej informacji wyraz „ustawa” oznacza ustawę z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia.